



Koordinator: Emily Halvorsen  
+47 468 50 786  
rogaland@fnf-nett.no  
www.fnf-nett.no/rogaland  
Gamle Jåttåvågen 67, 4020 Stavanger  
Org.nr. 998 129 028

Rogaland fylkeskommune  
firmapost@rogfk.no

Stavanger, 6. oktober, 2017

## **Høringsuttalelse til Regionalplan for massehåndtering på Jæren**

Forum for Natur og Friluftsliv i Rogaland (FNF/forumet) takker for muligheten til å bidra med innspill til regionalplanen. Forumet har vært representert i referansegruppen ved FNF koordinator sammen med daglig leder i Naturvernforbundet i Rogaland. FNF er et samarbeidsnettverk bestående av regionale ledd og større organisasjoner med medlemskap på tvers av flere kommuner i Rogaland. Sammen representerer de betydelige allmenne interesser hva gjelder naturmangfold, landskap og friluftsliv.

Regionalplaner, slik som dette, er kompliserte og tidkrevende for frivillige å sette seg inn i. Det sagt, stiller vi oss svært positive til intensjonene og målene for planen og er glad for at vi kunne bidra med noen innspill underveis. Forumet støtter spesielt hovedprinsippene i tiltaksplanen om gjenbruk og gjenvinning men vil også fremheve forslaget om en fylkesgeolog, *krav* til massedisponeringsplan og klimasatsprosjektene.

Vi har også noen kommentarer som gjelder selve planen:

### Resultatmål

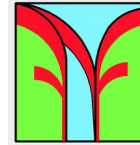
Det er riktig og svært viktig å ha et mål om ikke å redusere våtmarksområder. Vi synes målet bør være mer presist og foreslår følgende.: 'Våtmark må ikke brukes til deponi og det må heller ikke tillates deponitiltak i nærområdet som svekker våtmarkens økologiske funksjonsevne.'

Hva som tillates i og nær myr og annen våtmark blir stadig strengere, nå snart med forbud mot nydyrking av myr. Det er også satt i gang et omfattende nasjonalt arbeide for å restaurere myrområder som skal gå over flere år. Men, restaurering kan aldri erstatte den økologiske og klimatiske verdien av gammel myr. Da er det viktig at vi ikke påfører mer skade underveis.

Vi vil også føye til et mål: 'Lokal grønnstruktur reduseres ikke i totalt areal eller funksjon, og skal, dersom områder allikevel må tas, erstattes med et minst like stort areal av tilsvarende eller bedre verdi.'

---

*FNF er et samarbeidsforum for natur- og friluftslivsorganisasjoner på fylkesnivå. I Rogaland representerer organisasjonene ca. 55 000 medlemskap og mer enn 550 årsverk frivillig arbeid. Disse er med: Stavanger Turistforening, Haugesund Turistforening, Norges Jeger og Fiskerforbund-Rogaland, Norges speiderforbund Vesterlen krets, Rogaland KFUK-KFUM speidere, Haugaland KFUK-KFUM speidere, Norsk Ornitologisk Forening avd. Rogaland, Naturvernforbundet i Rogaland, Norsk Botanisk Forening Rogalandsavd., Syklistenes Landsforening Sør-Rogaland, Rogaland Orienteringskrets, Stavanger Kajakklubb, Haugesund Kajakklubb, Sørmarkas Venner, Gandsfjord Seilforening, Stavanger Kiteklubb, Sola Brettseilerforening og friluftsrådene i Rogaland. FNF Rogaland har i tillegg to lokale fora, FNF Stavanger og FNF Haugalandet.*



### Retningslinjer

Vi mener at forhold til vannforekomster og våtmark må adresseres under Massebalanse i plan. Masser, feil plassert, selv volum under 1000m<sup>3</sup>, kan gjøre stor skade på økologiske forhold i våtmark, vann og vassdrag. Kommunene bør oppfordres til å legge inn tilstrekkelige hensynssoner ved rullering av kommuneplan og andre aktuelle planer bla. for å hindre utilsiktet forringelse av vannkvalitet men også for å følge opp tiltaksplan i eget vannområde iht. vannforskriften.

I retningslinjene savner vi også adressering av livsløpet for et område. Vi mener at dette må inkluderes i planarbeidet og foreslår at ved tilbakeføring av områder skal deler gjøres om til friområder, park, habitat eller restaureres til nær naturtilstand. Selv om vi har relativt lite erfaring med restaurering i Norge er det nå flere eksempler på gode prosjekt, de fleste svært rimelige, og til sist en stor gevinst/besparelse for tiltakshaver. Et eksempel er et steinbrudd på Duge i Sirdal der kraftselskapet nå har etablert en våtmark.

### Lokalisering

Noe av det viktigste med planen er å få avklart lokalisering av steder for mellomagring og deponi. Vi mener dette arbeidet må få høy prioritet, gjøres regionalt, og inkludere god og reell medvirkning. FNF organisasjonene ønsker å holdes orientert og vil selvsagt gi innspill når det er viktig for lokale lag/grupper, friluftsliv og naturmangfold.

### Fylling i sjø

Til slutt vil vi nevne at fylling i sjø også bør omfattes av planen. Dette er permanent deponi og bryter med prinsippet om mest mulig gjenbruk. Med tanke på alle veiprosjektene som planlegges vil det være svært uheldig om ikke disse prosjektene sees i sammenheng med massehåndtering ellers på Jæren.

Med den svært krevende arealsituasjonen på Jæren, frykter vi at det kan bli et forsterket press om sjødeponi. Det stiller vi oss svært skeptiske til blant annet fordi det ofte betyr rasering av intakte strandsoner. Vi vil også bemerke at sjødeponi har medført uønsket spredning av plastsøppel.

Vi har vi fått et svært godt inntrykk av prosessen med planarbeidet, innhenting av relevante eksempler fra utlandet, og presentasjon av nye data underveis. Vi tror en slik plan vil være like relevant for andre deler av Rogaland som nå også opplever økt press på arealer og skjerpede krav til klimaregnskap.

Med dette ønsker vi lykke til videre med arbeidet med regionalplanen.

Med vennlig hilsen  
Styret i FNF Rogaland

Ivar Nøttestad  
Styreleder

Emily Halvorsen  
Koordinator

Kopi:  
Fylkesmannen i Rogaland  
Vannregion Rogaland  
Vannområde Jæren  
Styret i FNF Rogaland